

De fracties van de Tweede Kamer
Postbus 20018
2500 EA 'S-GRAVENHAGE

Onderwerp

Coronadebat 24-02/vaccinatiestrategie

Datum	Referentie	Inlichtingen bij	Bijlagen
23-02-2021	21-0660/TR/HvB	Thomas Ronnes, t.ronnes@iederin.nl	

Geachte leden van de Tweede Kamer,

Morgen, 24 februari, spreekt u in plenair debat met elkaar over de ontwikkelingen met betrekking tot het coronavirus. Mensen met een beperking of chronische aandoening hebben grote zorgen over het op 5 februari jl. bijgewerkte vaccinatieschema. Er wordt veel wanhoop, frustratie, woede en angst gevoeld. De verhalen achter de actie [#VergeetOnsNietHugo](#) laten schrijnende situaties zien. [Nieuwsuur heeft in haar uitzending op 11 februari jl. ook aandacht besteed aan mensen die al bijna een jaar in thuisisolatie zitten](#). Wij doen een dringend beroep op u om de ernst van de problematiek in te zien en vragen u dit hoog op de politieke agenda te zetten. Zonder aandacht en druk vanuit u in de politieke arena gaat er onvoldoende beweging in komen.

Mensen met een medisch risico (18-60 jaar) zakken steeds verder weg in het vaccinatieschema

Aandacht voor mensen met een beperking of chronische ziekte is heel hard nodig. Een groot deel van deze mensen woont thuis en valt in de categorie mensen met een medische indicatie (18 tot 60 jaar). Volgens het vorige vaccinatieschema bestaat deze categorie uit 1,8 miljoen mensen. Na de laatste wijziging zakken zij, buiten zeven hele specifieke patiëntengroepen¹ die binnen deze categorie naar voren zijn gehaald, steeds verder weg in het schema. Volgens het bijgewerkte vaccinatieschema worden namelijk de meeste mensen met een medische indicatie, naar schatting ruim één miljoen, vanaf mei vrijwel gelijktijdig met mensen zonder een medische indicatie (50-59) gevaccineerd.

---

¹ Patiënten met hematologische maligniteit gediagnosticeerd in de laatste 5 jaar; Patiënten met ernstig nierfalen of dialyse; Patiënten na orgaan- of beenmergtransplantatie; Patiënten met primaire immuundeficiëntie. Anderzijds Patiënten met neurologische aandoeningen bij wie de ademhaling gecompromitteerd is; Mensen met het syndroom van Down; Mensen met morbide obesitas (BMI>40).

Dit is een onbegrijpelijke en risicovolle route. Mensen die volgens het RIVM een verhoogd gezondheidsrisico hebben vanwege een beperking of chronische ziekte, van wie velen zonder corona midden in het leven staan, blijven zo nog maanden onbeschermd. Nog los van eventuele tegenvallers in leveringen of beschikbaarheid van vaccins, die kunnen leiden tot verdere vertraging van de snelle noodzakelijke bescherming voor deze groepen. Dat vinden wij in het bijzonder schrijnend wanneer minderjarigen hierdoor verstoken blijven van onderwijs.

Besef daarbij ook dat 10 tot 15 procent van deze groep, naar schatting bijna 250.000 mensen, al bijna een jaar in thuisisolatie zit zoals de mensen in de uitzending van Nieuwsuur. Al die tijd komen zij niet of nauwelijks buiten en treffen zij ingrijpende maatregelen met betrekking tot sociaal contact in het gezin/huishouden en leggen zij zichzelf, partner en kinderen zware beperkingen op ten aanzien van contacten die noodzakelijk zijn voor werk en onderwijs. Zij doen dat omdat zij zich houden aan de RIVM-regels die worden voorgeschreven aan mensen met een verhoogd gezondheidsrisico.

Mensen met een beperking of chronische aandoening worden - geheel in strijd met de COVID-19 strategie voor mensen met een beperking of chronische aandoening en het VN-verdrag Handicap - verder op achterstand gezet.

Mantelzorgers hebben geen eigen plek in het vaccinatieschema

In het vaccinatieschema zijn mantelzorgers niet als afzonderlijke groep aangewezen. Wellicht begrijpelijk omdat in ons land ongeveer 5 miljoen mensen mantelzorger zijn. Er zijn echter mantelzorgers die essentieel zijn voor het dagelijks leven van de mensen voor wie zij zorgen. Naast zorgverlener zijn ze in veel gevallen ook personen die een onvervangbare rol vervullen voor de dagelijkse veiligheid en bestaanszekerheid van veel mensen met een verhoogd gezondheidsrisico. Zoals ouders van kinderen met een beperking of chronische ziekte. Of zoals de mantelzorgers van mensen die zelf vanwege hun immuunsysteem of de medicijnen die zij moeten gebruiken niet in aanmerking komen voor vaccinatie. Zij zijn onvervangbaar. Er is geen plan B voor het geval zij wegvallen vanwege een corona besmetting. Deze groepen mantelzorgers moeten prioriteit krijgen in het vaccinatieschema en voorrang krijgen ten opzichte van mensen zonder medische indicatie jonger dan 60 jaar.

Sociaal Plan voor mensen in langdurige thuisisolatie om de pandemie door te komen

Naar schatting 250.000 mensen zitten al bijna een jaar in thuisisolatie. Zij zullen niet meedelen in versoepelingen zoals mensen zonder een beperking of chronische ziekte dat wel doen. Want voor mensen met een verhoogd gezondheidsrisico betekent iedere vorm van versoepeling juist een extra uitdaging of inspanning. Ze lopen op tegen enorme dilemma's. Kan ik mijn kind wel naar school laten gaan? Word ik bestraft als ik mijn kind thuishoud omdat er in ons huishouden iemand is met een verhoogd gezondheidsrisico? Kan ik mijn kind blijven zien als zij naar school gaat? Behoud mijn partner zijn werk als hij niet naar kantoor kan?

Het kan nog lange tijd duren voordat deze mensen gevaccineerd zijn, terwijl de ontwrichting voor deze gezinnen heel groot is. Om de periode tot vaccinatie te overbruggen en de eindstreep van de pandemie te halen, is er een Sociaal Plan nodig voor mensen die langdurig in isolatie zitten. Dat onder andere bestaat uit extra ondersteuning om onderwijs voor minderjarigen mogelijk te maken en inkomenssteun voor deze gezinnen.

Vraag OMT-advies over veiligheid verkiezingen op 17 maart

Onder mensen met een beperking of chronische aandoening leeft grote bezorgdheid over de (on)veiligheid van de verkiezingen. Uit een peiling van Ieder(in) en de Patiëntenfederatie (1e week februari) blijkt dat onder de achterban veiligheid de belangrijkste reden is voor niet stemmen of nog twijfelen. In de groepen onder de 70 jaar, die niet in aanmerking komen voor poststemmen, kiezen relatief veel mensen voor niet stemmen of zij twijfelen nog.

Inmiddels is duidelijk dat kwetsbare groepen onder 70 jaar op 17 maart nog niet of nauwelijks beschermd zullen zijn door vaccinatie. Met het vooruitzicht van versoepelingen van de coronamaatregelen vanaf 2 maart en een mogelijke stijging van het aantal besmettingen, wordt het veiligheidsvraagstuk nog urgenter. Het recht van iedere Nederlander om op een veilige manier zijn of haar stem uit te brengen, komt in het geding. Wij willen u daarom vragen in de komende weken heel kritisch te monitoren of veilige verkiezingen voor iedereen gegarandeerd zijn.

Daarom verzoeken wij u de volgende vragen te stellen:

- Wilt u de minister vragen de volledige groep mensen met een medische indicatie (18 tot 60 jaar) prioriteit en voorrang te geven ten opzichte van mensen zonder medische indicatie onder de 60 jaar?
- Wilt u de minister vragen huisartsen de vrijheid te geven om op basis van een beredeneerde afweging de vaccins die aan het einde van de dag overblijven te benutten voor de mensen, die zij in hun praktijk begeleiden, met een medische indicatie (18 tot 60 jaar)?
- Wilt u de minister vragen de bovengenoemde mantelzorgers, die onvervangbaar zijn en een essentiële rol spelen in het dagelijks leven van degene voor wie zij zorgen, prioriteit en voorrang te geven ten opzichte van mensen zonder medische indicatie onder de 60 jaar?

- Wilt u het kabinet vragen samen met cliënten- en patiëntenorganisaties een Sociaal Plan te ontwikkelen voor mensen met een beperking of chronische aandoening en hun naasten die langdurig in thuisisolatie zitten om de ontwrichting te beperken en hen te helpen door de pandemie te komen?
- Wilt u het kabinet vragen op korte termijn het OMT-advies te vragen over de risico's van het laten doorgaan van de Tweede Kamerverkiezingen op 17 maart?

In aanvulling op het [verzoek vanuit de Kamer om een overzicht te geven van de wijzigingen in de vaccinatiestrategie](#), naar aanleiding van de [Nieuwsuur uitzending op 11 februari jl.](#), doen wij een dringend beroep op u om de noodzakelijke oplossingen voor bovengenoemde groepen urgent onder de aandacht te brengen van het kabinet.

Wij wensen u een constructief debat.

Met vriendelijke groet,

Illya Soffer,
directeur Ieder(in)